

ELŐVETÉSI ÁRAK.

*Deigen Adon horon, adószó
pótdó helye:*

Egyes évre 6 ft. - kr.
Fél évre 3
Negyed évre 1 50 ..

Egyes éván ára 4 kr.

a kapható a kiadónálvalan és
a Gross G. Irtószólyójában.

Bermetlen levelek nem
fogadtak el.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

HIRDETESEK árak: Brassóban a kiadónálvalan Kolostor-utca 26. sz. a. — Budapest: Ekecsy Benárd, Goldberger A. Y. Moei A. Schwarz Zs. — Békéscs. Danberg Zs. — Hosszútelek és Vágósz. Székely Henrik. — Berliabán: Moosé Rudolf, Frankfurthban: Daubé G. L. és Társa. — Hamburgban: Károly és Liebmán utas hírlapok kiadójában.

Szerkesztői iroda.

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézkednek:
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Felkelt szerkesztők:

Roszondi János
Főmunkatész
Dr. Lénányi Nándor

Kiadónálvalan.

hová az előfizetési pénzek és hirdetések díjai befizetendők:
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Olvasóinkhoz!

Van szorosságunk a „Brassó” t. olvasóinak tudomására hozni, hogy e lap szerkesztését, miután főmunkatársul dr. Lénányi Nándor urat megnyerhettem, a mai nappal átvettém.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal nem fog kémlelni semmi fáradságot, sem áldozatot, hogy a t. olvasó községünk kívánságainak megfelelően. Egyik kezét a politikai, megyei és városi élet érvényesítésére nyugtatva, a másik kezében tollal, soha nem lankadó éberséggel fogja teljesíteni megfizető tisztelt, minden pillanatban készen megkondolni a vészharangot, ha a közérdeket veszélyeztetve, a komoly intelem érzékelve szólni, ha a félrevesztett szenvedélyek hullámváráse közben a józan megfontolást és higgadságot tüneznél, és a mérséklet csillapító szavaival élni, ha a jó ügy diadalparajutásán való örömmámort a korlátoktól túl eszampogni látna.

Nem nyereségkedésre alapított vállalat e lap, hanem egyedül a *szabadelmű eszmékért, a magyar államnevezet megerősítéséért küzdő, városunk magyarországi érdekeit szolgáló, igényeit kielégítő törekvés hálóján.* Zsurnalistikai jelszavunk: „*Socletur in motu, fortiter in re.*” Megszerzetelni, nem pedig rákényszeríteni a magyar géniusz: ez a mi szigorú követelményünkkel hirdetett hivatásunk.

Magvas vezércikkjeink, gondosan válogatott társáink, a megyei és városi élet minden liktetését figyelemmel kísérő és re-

gisztáló cikkeink, vidéki levelezőink pontos és megbízható értesítései, híszunk, hogy előfizetőink méltánylását megszerezik számunkra.

Egész becsüvágunkat az fogja képezni, hogy a lap híven betölthessé missziószerű hivatását, miért is kérjük a magyar közönséget, hogy hazafias, nemzeti törekvéseinkben határozott támogatni mellőzhassék.

Végül még egyet! Az utóbbi negyved, mely alatt a „Brassó” mint napilap jelent meg, azon tapasztalatra vezetett, hogy itt egy napilap fenntartása, — bármily szépen hangzik is az, — realitás számítás szerint, legalább mostani viszonyaink között, egyelőre lehetetlen. Nem vagyunk barátai az ádelti spekuláczió ingatag alapjára feltett experimentálisoknak, de meg, osztintén szíva, nem is léven abban a helyzetben, hogy egy meddő ügy forszírozására erőnket felmutató anyagi áldozatokat hozhassunk, — ezennel kijelentjük, hogy a „Brassó” ezennel egyelőre hetenkint ismét csak háromszor fog megjelenni, u. m. *kedden, csütörtökön és szombaton*; de rajta leszünk, hogy lokális viszonyaink kedvezőbb alakulásával, az olvasó közönség támogatásának erősítésével — ha arra saját erejéből képes lesz — napilappá válhasson, mert nézetünk szerint e „*pium desiderium*” megvalósulására nem a kiadó szeszélye, hanem a nagy közönség helyes érzéke kell hogy mérvadó legyen, mely ha majd elérkezettnek látja az időt arra, maga fogja kimondani azt az óhajt: legyen napilap! és akkor lenni fog.

Mi bízunk egy ily jobb jövőben, de azért kétes eredményű kockázatokba most nem bocsátjuk: tudunk várni addig, míg az ügy teljesen megérté, s azt adott viszonyok között teljesjűk feladatunkat szerényebb körben bár, de teljes odaadással és legjobb meggyőződésünk szerint, számítva a tisztelt olvasóközönség méltánylására és hazafias támogatására.

Előfizetési ár a következő évnegyvedre 1 ft 50 kr., egy hóra 50 kr.

Roszondi János.

felelős szerkesztő

A „Brassó” nyomdája

nem kiadóhivatalban.

A közigazgatás reformja.

Brassó, október 11.

N.— Nem ok nélkül irtuk ezikkünk fölé a fentebbi címet. Ma, midőn a reformok korszakát éljük, midőn a levegő tele van ideákkal és eszmékkel, melyek feltartóztatlanul nyomulnak előre, midőn a társadalom lázas érdeklődéssel szemléli a dolgok fejlődését, midőn kormány és parlament erős akéziót folytat egy régi elavult rendszer ellen s az országunk modern igényekkel ellátott hatalmas nemzeti államunk tételét mint főcélát tűzte ki maga elé: eléggé aktuális dolog, hogy s hhoz mi jás, a mennyire lapunk szűk kerete enged, hozzájáruljunk.

A mint tudjuk, a közigazgatási reform beköszöntöjeként, mint első törvényhozási

TÁROZA.

Brassói dolgok.

Brassó, 1894. október 8.

Kedves barátság!

Mindenek előtt bocsánat, hogy leveleddre oly készen válaszoltok, de hídd el, nem én, hanem — restegem ennek az oka.

Es most kezdjük. Kedves levelemben bántódnak azok kifejezést, hogy itt kellett hagynod Brassót, szép szülővárosodat, itt kellett hagynod jó és kedves ismerőseidet, hogy egy új, szob, a közeletnek szentelt életet kezdj. Tanított akarok lenni. Isten segéljen a nehézségek és gyakran haladatlanságára.

Síma. Nem valószínű újdonságot kívánsz hallani? Hídd el, hogy főmunkatész, olyan brassói újdonságok irni, mint tegezős érdekel. De hát megkértem, mert hálódó kívánság rám néve parancs szokott lenni.

A városról egyebet nem írhatok, mint hogy unalmas, vagyis helytelen: még mindig unalmas. Még egy betűre sem fordul elő. Pardon! eszembe jut, hogy a multkor mégis volt valami betűre: alakbetűre. Anyit hallottam, hogy egy tisztelt ur sokat ivott a jóból s jó kedvében éjjel 2 órákor egy kis dolgot adott a szegény úvegcsnek. Hadd eljen az úvegcs is!

„Esküsz, hull a hó: jó karcsóny, hej belh jó!” Igaz úgy, hogy hó még nem hull, de az eskü már esik. Ezt csak azért említem, mert eszébe jut Brassóban furesa históriák történetek. T. i. ebben a esodlatos városban nemcsak az égből jön az áldott víz, hanem holmi klastromutazai szappanos-üzletekből is. A minap az egyetlen fekete nadragómat huztam fel és ép akkor kellett hogy rendes „pech”-em utódléren: szappanos vizet kaptam tőle és fél lábat. Akar és Kneip bánsáml Worshofban.

Kneip bánsáml eszembe jut, hogy most itt is nagyon foly a „kneipolás”. Megyitották t. i. az új Redout-ot! S benne a vendéglő meg a kávéházak. Rég híslória az, hogy „minthogy új seprű jól seprő”, tehát az új vendéglő is jó ádelt meg itallal örvevándelti telhetetlen gyönyörűmunkat. Nem eszik, tehát, hogy az új vendéglőben reggelizni is „kneipolunk”. Nem egynek október Gombitban nemcsak itala vasárnap hélig tartó „Katenjammer”-t.

Hej, kedves barátom, ha tudnád, hogy tánczik a te Poliká a vasárnapú bálon! Úgy rugta a csárdást, hogy a szászok mind szédültek a fülükbe: „Sech duir!” a mi anyit jelent: „Nézz oda hód!” Furesa is egy népség ez a nimet! Leleményes.

A multkor két bécsi „vigéző” kiment a hízával (Tramway-vel) Hosszúfalura. Egyezzo

esak mint rendesen — megint kifogyott a „vájvíj” a szeszából; nem volt. Mindenképp kiszáradt persze a vígezék is. Nézik nézik a „kávéról”, egyezzo esak megcsókol az egyik: „Ugyan mit jelentenek ezek a betűk: B. H. H. E. V.?”

„Na was anders als: „Barnherziger Himmel Hilf Einen Weiter!” — volt a másik igen helyes felelete.

Érdekelnek e ezek a brassói újdonságok? Ugy-e nem? No se baj! Írok valamit, a mi téged érdekel. A multkor sétálni voltam. Találd kivel?

— A te kedves Polikádd! Ahát már látom, milyen kivánsi kezdés lenni! De azért sem mondom el Jövőre hagynom

Üdvözlő öszinte barátod

Alany.

Apróságok.

Gyamus dolog.

Te asszony, az a gyamus, hogy az új szobour nem józsa.

— Nem-e? És miől gyamitod?

— Este kilenckor fekszik és esőjezőn kifőzti a házbőri.

Multság.

— Jól mutatja a furdón, hika?

— Bőny; hátra napig fogyni is látnam.

aktus, a községek rendezéséről szóló törvényjavaslat körül napirendre, mi tehát a nagy reformnak csakis ezen, hozzáuk legközelebb álló részletével kívánunk ezuttal foglalkozni.

Hogy a magas kormány a korszakalkotó reform-műnek kiépítését a községek rendezésével mint alapvető munkatálat fogja kezdeni, ezen elhatározást mindazok, a kik a dolgot a logika törvénye szerint s a gyakorlati élet praktikus oldaláról itéltek meg, csakis hősielhetik. Államférfiak, ha csak elődök hibáiba esni nem akartak, másként nem is tehettek. Mert, hogy gyakorlati szempontból csak némileg is megvilágítsuk a dolgot, nézzük, mi történik körülöttünk az életben. Az építész nem előbb az alapot rakja le, azután építi fel rá az épületet? Igen. Szükség volt tehát arra, hogy a dolgok eme természetes egymásutánja, a közigazgatás nagy művének kiépítésén szem előtt tartassék.

A közigazgatás újraszervezésének főmomentuma: az adminisztráció államossítása az egész vonalon. Nem ismervén a javaslat egyes diszpozícióit, biztosan nem tudhatjuk, vajon abban a községek szervezése miként van kontemplálva, de sejthük, s a mi nézzünk is az, hogy a községek kell hogy abban bizonyos osztályozásnak alávetve legyenek. Nevezetesen: legyen mezőváros, nagyközség és községi kör. A mezőváros nem vetkőzik le ugyan a község jellegét és szoros kapcsolatban fűződik a megyéhez, autonómiája azonban fokozottabb, illetve kiterjedtebb, mint a községe vagy a községi köré. A község és a községi kör lényegében nem; csak az összetételén különbözik. A községi kör több községből áll szettett község, mely összetételre azért van szükség, mert önmagukban egyik sem volna képes elviselni sem az önkormányzat, sem az adminisztráció terheit. A községi körök tulajdonképpen a mai körjegyzői köröknek felelnek meg, de természetesen előzetesül kikérkérésével és helyesebb beosztással. A nagyközség önmagában fog egy közigazgatási és önkormányzati organizmust képezni, lényegben azonban kell hogy a községi körrel azonos legyen.

Ezek után, bármennyire óhajtjuk is, hogy a községek önkormányzati hatásköre a küszöbön álló reform intézkedései által ne esoróttassék, kénytelenek vagyunk ama nézetünkkel adni kifejezést, hogy okvetlenül kell, mikép a községi organizációban kevesebb sulyt fektetessék az önkormányzatra, mint az állami adminisztrációra. Az önkormányzat gyakorlatára jogosított elemek ugyanis magasztos hivatásukat felfogni nem tudván, nagyon sok időves és hasznos dolognak mereven utat állják, vagy annak keresztülvételén akadékoskodnak. Az ilyen önkormányzati eljárás mellett természetesen az állami és egyéb közérdek háttérbe szorul.

Ísmételve hangsúlyozzuk tehát, hogy a községek, valamint a községi körben a reform sulypontját az állami adminisztráció keresztülvitelét kell hogy képezze, mert az állami akarat érvényesülése s a törvények végrehajtása a községekben és községi körökben dől el, szóval: az adminisztráció végző gyökérszála a községekben van.

De hogy mindezeket elérhessük s a reform sikerét biztosíthassuk, első sorban alkalmas közegekre van szükség. Eddig a jegyző és körjegyző volt ilyen közeg, de

oly ferde helyzetben és oly csekély hatás-körrel, hogy céljának eleget nem tehetett. A legfőbb hiba pedig az, hogy a pénzügyi adminisztráció s az egész adóügy a jegyző vállára nehezedik. Mindenekelőtt el kell választani az adóügyet az asszonyan vett közigazgatási teendőktől. Az állami adminisztráció s a helyi önkormányzat vezetése s az ezek keretében tartozóegység községi ügyek ellátása tartozék a jegyző hatáskörébe.

De aggodalmink vannak arra nézve, hogy igen sok község a maga gyarló személyzetével s különösen az irni- olvasni tudó mesterségén felül alig emelkedő előjárósággal a nagy reform keretébe alkalmas módon beilleszthető legyen.

Bizunk azonban a belügyminiszter szervező képességében és azon törekvésben, hogy erőben, melylyel a nagy reform keresztülvételére vállalkozott, s hisszük, hogy gyakorlati keze a törvényhozással együttes munkálkodásban is meg fogja találni azon helyes irányt, a melyen tovább haladva, a törvények oly sorozattal fogják megalkotni, melyek a valódi létszükségletnek s hazánk speciális viszonyainak megfelelően, az ország lakosainak javára és boldogulására fognak szolgálni.

Belföld.

* *Ötvenöt millió fölött.* Wekerle miniszterének a képviselőkhez tegnap ülésen torjlesztette elő a jövő évi költségvetésmagyazatot és egyuttal az 1893. évi záro számadásokat. A mult évi záro számadás végso eredménye ötvenöt millió fölötti fölött. Az előirányzat pénzügyi helyzetünknek a legnagyobb válságokaitól is fölszámolt ként nyúlva, a novemberben a vendek kiadások 25 millió fölött meghaladó emelkedése és a beruházások 3 millió fölötti meghaladó emelkedése mellett még mindig megmarad az államháztartásban az egyensúly. A tényleges pénzüiri eredménye az állami kiadások és bevételeknek az 1893. ében 55,299,000 frtnyi netto-fölösleget mutat fel. Öly eredmény ez, a minót valóban a világ egyetlen állama sem képes felmutatni. Az egyes alkotó elemek, melyekből ez a fölösleg alakult, leginkább mutatják azt a gazdasági föllendülést, a mely Magyarországban tapasztalható, mert ugyancsak a fogvasítási adók tényleges fel 16 és fél milliói többlettel, a bányés és illeték 5 milliót meghaladó, a dohányengedélyesség 3 és fél milliói többlettel, hanem az egyenes adókból is minden adóemelés nélkül 5 és fél millió többlettel eredt.

* *Wekerle a királynál.* A miniszterelnököt fogadta ö Fölösge, s illetékes körökben elterjedt hírek szerint belegyőzését adta annak közléséhez, hogy a kormány változatlanul ragaszkodik a förendek által elvetett egyházpolitikai előterjesztéséhez. - Ennek folytán az egyházpolitikai javaslatok sorsának további alakulása egy komoly kérdés. Talán már ezomban napirendre kerülne a képviselőkben a vallás szabad gyakorlata s az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatok elvetését hírlal adó förendi üzenetek. Középszen kívül áll, hogy a képviselők há mind a két javaslatot lényeges módosítás nélkül nagy többséggel vissza fogja küldeni a förendekhez s ugyancsak fog történni az állami anyakönyvi javaslat is, ha a förendek azt elvetnék, avagy lényeges rendelkezéseiben megváltoztatnák. A szabadelvű párt el van készülve arra is, hogy ez a visszaküldés esetleg még egyszer ismétlődhetik; a párt kebeleiben egy vélekednek, hogy a haramadroz való tárgyaláson túl semmi esetre nem fogják kibírni a förendek.

Kalföld.

* *Az orosz trónörökös régensége.* Egy londoni levél, melyet a "Correspondence de Pesth" egy, a diplomáciához tartozó bizalmas embertől kapott, Londonba érkezett hivatalos távirat alap-

ján jelenti, hogy Sándor cáár egészségi állapota annyira rosszabbodott, hogy Miklós trónörökös nagyhazreg régensége kinevezését elkerülhetetlennek tartják. A régenség kinevezését a czár Kor-fuba érkezte után várják, minthogy Zacharin és Meyden professzorok teljes egyetértésben kijelentették a cáárnak, hogy az orvosi kezelés sikerének reménye csak a kormányzásti teendőköt és minden munkától való feltétlen tartózkodástól függ. A nagyhazreg nevelésben, helyben a czár már most is vezedelmesen viselkedik. Konstanc-lissa előtt szándékot, a vele járó álmánasság által annyira gyengítetté a czár erejét, hogy a feltétlen nyugalmat nem tartása hirtelen előidéz-heti egy letalalis kimenetelű veszedelmet.

Miklós nagyhazreg személyes jellemé és kormányzói képessége fölött az angol királyné család-jában a legjobb véleménynyit vannak, különösen a walesi herceg családi körében, mint-hogy a leendő czár az angol trónörökös legidősebb fiával, a yorki herceggel a legintimébb barátságot tarja fenn. Jellemző erre való az a tény, hogy az orosz udvarnál a trónörökös nagyhazreg-nek azt vetik a szemére, hogy nézetét és szokásait egy nyárfánaknak, minden valóságos herceg-jének lenne. Az ő orosz párt tart tőle, mint liberá-lis. Azt azzal indokollják, hogy Loris Melikov gróf, a kinek alkalmánymegvetését a szerencsétlen II. Sándor czár elfogadta, külföldi kedvence és bizalmas a trónörökös nagyhazregnek. A mikis bizalmas embere a leendő cáárnak Staal ur, az orosz nagykövét az angol udvarnál.

Róman dolgok.

A vasárnap "Gazeta" a róman népokatlatás érdekében vezérelve, buzditja a népmutatókat, esepeseket és a népet, hogy a népkatlatas érdekében tegyenek meg minden lehetőt, a mi igen helyes. Hanem arra, a mit itt lefordítottuk, hogy mi szükség volt, ezt nem értjük.

* *Róman népmutatóságunk a Tisza és Kárpátok között* által ellenséges (magyarok egy c) nem találunk mérsegesből figyelvekkel, melyekkel ellenséges küzdenek, mint a nemzetegység ellen itozott nyilatnak, minthogy ezen ellenségek jól tudják, hogy egy nép nemzeti műveltségének kitöltésével, eltek a kialszik. - (Ez aztán ugyancsak el van nyomva! Szédd.)

Beh nagyra vannak!

A róman lapok ugyancsak nagyra vannak az 1859-1860-ban Couza voda és a magyar emigránsok között közt szerződés nyilvánosságra hozataláért. Holott azokat azon években csak az nem tudta Bukarestben, a ki nem akarta. Couza meg-bánta a szerződést, mert feltette trónját. Urechia közölte azon okmányokat. Azt azonban offe-ledite, hogy nagy küllönség van az alkalmány visszasszerzésére való törekvés és a visszazserezt alkalmány szabadonadásra való machinatio között. Tehát Klappa, Telki nem egy napon em-líthetik az eldelt memorándumokká.

Más háza előtt seper a "Dreptatea".

Az akaria elhitteli olvasnivaló, hogy a ref. egyház anyagi elonyokért fogadja el a polgári há-zasságot. Hanem millió tösgyökere magyart zgyanúsít éppen akkor, mikor a sokjártó permi azt sem tudja, hol a feje.

Magyarország története.

A "Dreptatea" írja: Van kezünk közt egy a miniszter által jóváhagyott "Magyarország története", a melyben hány ízben fordult elő a ro-mán név. Egyezzer midőn a hitseggé Basarab voda Róbert Károlyt meg akarta ölni. A második, midőn Mireea voda árulással Bajazet részére adottte el az ültözött s harudás midőn a rabló (?) Kapitány Mihály megölette Báthoryt. (Hát csak nem-e mind történeti tények? Szédd.) A "Dreptatea" azt is tudja, hogy miket beszélnek a történelem tanárai tanítványai előtt. Felvilágosít egyúgyon a tanár és a tanítvány által megkifejezések, a melyeket ne használja pl. áruló, rablógyűlöls, szépség stb. És példálul hoznak fel az ubabkori tolvajlásokat, Horát, Jankut, Axentet, a kik még nem fordultak elő a köznyelvben. (Háa ismét dolgait megírta Bajazet és Tokli D. az Axente enyedi historióját Szilagyi Farkas enyedi ref. pap tehát már belepetek a história eszakaikába, nem kell a tanárnyak újabból szedgetni a törté-neteket. Szédd.)

KÖLÖNFÉLEK.

— **Uj erdőfelügyelő.** Bartha erdőfelügyelő áthelyezésével a főnöki állás az erdőfelügyelősnél már egy hónap óta üresedésben volt. Három székelye megírta egyezkedő az állás betöltését s ma már Kunkánban üldevölgy az uj erdőfelügyelőt: Krajcsócs Bida, személynében, kiben a kerület egy kitűnő szakembert, társadalmunk pedig egy tevékeny tagot nyert.

— **Ma van a Brandner jubileuma,** melyen, reméljük, Brassó város magyarsága is kiveti a maga részét.

— **Dr. Bene István** ur, a brassói magyar társadalom egykori kedvence, ki Sepsz Szt. György Gurel János ügyvéd ur iródiáját vezette, feleség sikerrel letett az ügyvédi vizsgát, Szt. Györgyön telepedett. Gratulálunk!

— **Csilgahullás.** Egy kedves és szép leány haláláról adott hírt, kit szorgalmas tanulmányai mellől rágnak el a körlehelleten halál, önmégle mértékben bánatára, magyar társadalmunk vesztésére. Oszv. Gyertyánffy Albertin leánya, a 18 éves Olga, tavántoképezi ötvenedik folyó hó 8-án egy autói szerencsétlen után elhunyt Kolozsvárt, hol tanulmányait folytatta s hova a szerető anyja távirati hívére utazott, de már későn érkezett. Az elhunyt leány hullt teményen Brassóba áthozták, tegnap kísérték el a közteményre. Visszaszónál állt föl a szeszélyes szél.

A brassói iparos ifjak fekvője egyelőre a szokásos felolvasási estékkel — melyek a nyári idény alatt szüneteltek — most ismét megkezdte. Vasárnap, a hó 14-én este fél 8 órákor lesz a megnyitó estély, mely alkalomra iparos ifjaknak Kócs Ferencz kir. tanácsos nyar. tanfelügyelő nyerte meg, ki is „Önérték és önérdék” című alatti fogya felolvasását megtartani. Lesznek ezenkívül dalok, szavaltatok, zene stb. Vendégek szívesen látottak. — Egyúttal jelezhetjük, hogy az idén már tervezett, de az előadott nyári sáson miatt elhalasztott színházadást az egytel november hó 4-én szándékozik megtartani.

Uj helyet van Brassóban: Lente Gusztáv ur, ki eddig Köhlerháza volt, itt gyűjt.

— **Nyilvános árverés** volt felszámoló bizottság el akarta adni összes fekvőit nyilvános árverésen, de még a malomra és kőzáraklára egyáltalában nem tettelet ajánlást. Az Alexi szállóadást és a mellette lévő házart Alexi 12000 forint, a Szentelek-utcai sarkházakért Spudera 11000 forint ígért. Mint halljuk a felszámoló bizottság, mely fentartottá jogát az ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt, az egyik ajánlatot sem fogadta el, sőt egyelőre nem is lesz további árverés, mert szabad kézből és illetve csak által fognak az összes fekvő eladatul. Legrosszabb esetben azon csoportot, mely a társaképzőintézmény jótállott az erdő ly bankot adott ellenértékét, meg fogja venni az összes épületeket és önanna fogja kezelni.

— **Esküvő.** Récz József fiatal iparos polgárúrunk okt. 20-án vette eloltározu menyasszonyát, a szélesbör körben elnyomott ismert hindák Juliska Oszinte székelyszékelyváncát a boldognak ígérkező házasságba.

— **Hossznapja** volt a székelnak. Egész napon át a templomban voltak és 21 órára át bójtoltak. Az üzemek zárva és a sétányok kávéház üres volt.

— **Német színház.** Schönbach „Die goldene Spinne”-jének tetsző eladásai igen sikerültek mondható; valóban kar, hogy oly csekély száma közönség látogatta a szép darabot A terem szülvolt volt — üres székekkel. Mindazonáltal a színházcs kitétek maguktól; igen jól játszottak. Különösen Jembach kisasszony nyerte meg a közönség tetszését. Biztos fellépése, nyíltan modora, szép és értelmes eladása, mind hozzájárulnak, hogy Jembach kisasszonynak, egy jóval jósóljunk. Az urak körül különösen Weissmüller, Lang és Hackenschnitz tündek ki.

— **Szerencsétlenség.** Barcsa Andris erdész tegnap délután a „Magyarkó” alatti erdőben teleljestett szolgálat közben találkozik egy munn kis ismerősével, kivel később beszélgetve, az az ötlete támadt, hogy szolgálati fejevénnyel próbálja. Egy kiszegzett filamontábla épen a közbe lenn, arra három lövést tett s azután társával odament, hogy a lövések eredményét megállapítsák. Ezáltal azonban Barcsa kitérője egyik bokorban egy gyanus „valamint” vett észre s figyel-

merteztte is őt rá; az erdész a megkíszélő mozgó alokot medvének nézte s nagy hirtelenséggel rálépett, de nem találván, jobban célzta vette s újra lőtt. A lövése azonban nagy jávorsiklócska támadt, mert a sejtett medve helyett György István nagy napzámós bukott el, ki őt feleséggel együtt szedgette, gy nus helyzetében medvének látszott. A bakot lött vadász a „Jaj, megölték!” kiáltás hallatán szándékba kezdett s meg sen állt a rend káptányosság, hol majdnem feljelentette. Mint a rendőrség volnék közli a következő György István lövése — bár Manlicher gyógyító származik — nem élevesélyes, de azért jó ideig meg fog mohakeresése kirándulni.

— **Hymen.** Grunfeld Ignác, megyei származó Fuz-anon, f. hó 30-án újra esküvőt szült. Lelőt szászvárosi kereskedő kedves lányával, Sepul Jennivel. — Szerencse kísérő a kötéendő frigyét!

— **A szerb király házassága.** A „Pol. Cor.” jelenté Belgrádból: Jó hírrelkelt nyert információk szerint a Szerbiában s a külföldön a szerb király utazásáról előjert hírek, hogy az házasság tervekkel volna összefoglalva, teljében önkényes kombinációkban tekinthetők, a mennyiben ilyen körte a szerb udvart semmiképpen nem foglalkoztatja.

— **Az erdő betétségje** igen korolyra fordult. A ezár október 8-án kétézer elajult s elvezetette az eszméletét, azután operációt végeztek rajta. Másrészt azt mondják, hogy nem is a krónikus betegség aggasztja az orvosokat, hanem inkább a lelki állapota Nevezetesen szellemi zavart következett be, mely az utóbbi napokban nyilvánvaló módon mutatkozott. Ez az a komplikáció, melyről most beszélnek a jékkül, hogy természetét közeléből jelennek. Orvosszázszág összes orthodo templomában imádkozó k a ez országsegézt.

— **Alapítvány a Mensa-academica számára.** Mészáros Károly ismert emberbarát tízezer korona értékű záloglevelet küldött alapítvány gyűnnét az egyetem rektorához a Mensa-academica javára, azon kikötéssel, hogy ha bármikébb a Mensa-academica lemer nem jönne, az alapítvány fele a jogkari, másik fele az orvoskari segítő egyetlekek legyen.

— **Gyilkos faörök.** Szeptember 14-én történt a maiban határ. Nagy ocsodát okozó dongrat vagy határ. Az erdőbe. Vigás közben meg nem állhatók, hogy át az pillantunk k a szemköztes Romániába, megnézni, nem teremt-e jobb dolgokra, mint a hársmentés-erdőben. A mind javában nyeregtek a dongrákat, egyszerre csak melettek terem az erdő tulajdonosa, Slavon Miklós, gazdag idő földbírtokos, a szolgáival. Midőn ő észreveték a faörök, futásnak eredtek. Slavon „megállt” ki kiáltott, s mivel nem álltak meg, rájok lött és egyikkelt, Csiky János gazdát lábon lölte. Embereink látva, hogy baj lesz, mert a golyó gyorsabban szalad, mint gk, megadott magokat. Slavon házafelé kísérték el. Meg látja a rendőrségnek. Minthogy messze voltak várostól vagy falutól, meghozták és vascsomókra fogahtak. Mig Slavon a puliszkára megállt, a székelyek összecsékeltek, ráidmadtak Slavonra szolgáival s fészkekkel mind a kettőt agyonverték.

— **Az erdőveszélyes okiállítás közoktatásiügyi esport-bizottságának** Szalay Imre min. tanácsos elnöke látta a napokban tartott filác esport-bizottsokul megválasztattak: az I. alelsportor: Dr. Boncz Odon, dr. Dollinger Gyula és Bodola József. II. alelsportor: Staub Mór, Bete Manó és Gyomay József. A III. alelsportor: Dr. Szterényi József, Morin Emil dr. György Aladár és Sappan Vilmos. A IV. alelsportor: Straub Sándor, Szterényi József dr. és Fillingér Károly V. alelsportor: Várady Szilárd és Harrach József dr. Az iskolai test nevelőse: Zuba Adolf dr. és a tornagyűző Porcsolt József. E választások után a esport-bizottság a bemutatott közoktatási esarnok tervezetét általánosságban elfogadta.

— **Földfregyes.** Mármaros-megyében, Huszton, vasárnap este 9 óra 12-ig közt erős földrengés volt. A lakosság rémülettel menekült a szabadba, igen sok épület fák megpedett. Buzsalyán az erdőben földrengés volt, este 9 óra 25 pór érezték az első lökést, melytől ott és a környéken több épület, kato az erdő-bívalat, összeropogzott. Az emberek jódtekben menekültek házról. Elt félszóra múlva követte

a második hatalmas lökés később a lökések, gyengébben ismétlődtek. A földrengést vasárnap délután két szép szárvány és mennydörgés előzte meg.

— **60.000 Ft.** a főútervényre a lengelmi kiállítás-egyesületnek, mely 10%, levonás után késszpenzben fizetnek ki. Figyelemterjék tisztelt olvasóinkat, hogy a huzás már október 16-án történtik.

— **Nemes adakozó.** Nagy-Váradról jelentik lapunknak, hogy báró Kungwarter Herman kis-aznánt nyágybirtokos Nagy-Váradon állít-mód gyermekorházz javára tízezer forintot adományozott.

— **Hossza életkor.** Két név említenek a román lapok Illov meggyéből Romániából, a kik közt az egyik 104, a másik 110 éves volt. Az a kérdés: volt-e ezellőt 110 évvel ott matricula?

— **Gyilkosság egy zsup szalmáért.** Egross torontálmegyei közösgében — Szatupar Juon és Peskán Arhadu aláh paraszt gazdák hajmálva mezerakat szekerükkel hazafelé haladtak, utközben összefoakoltak azon, hogy Szatupar a szalmájól, melyet egyútt vásároltak egy közeli tanyán, átlítgolt egy zsupal többet rakott fel a szekérre. A szóvaltásból dulakodtak lelt s végül Peskán kést rántva, Szatupar tarkóján s a nyakszártan egy megszúrta, hogy ilyen szokott ki a vér. Mikor a szerencsétlen összerokkolt, ellenfele még a mellébe mártotta a kést s ott hagyta élvezeni. Estefélé bukkantak rá a mezei munkások a holttestre a gyilkost elfogták.

— **Szabadulás az államfökhöz.** A „Tribuna” írja, hogy Barbu Petrik a Memorandum-pörben elért győzed Kissadaból a szegedi államfökhöz, pedig pedig épen és egészségesen.

— **Ózidnyok írséme.** Budez egyénnyajda táborában, mely a lupat országát menten tanyáknak, a napokban nagy vízármány volt. Az öreg vándor leány, ki még csak néhány hóval élte meg la kodalmát Schein Popi egyénnyelégynyind, most három egészésségtől szült.

— **Dobrai romárok.** Eszükbe jutott nekik is, hogy kik is üdvözöltek Urechit a házi viselt dolgozót és ezt írják: „Ne tagadtad kezese” és ez románul van mondva!

— **Montecarlo története.** Oxford Teréz Sallia, híres svéd szőpén, a kit Milánóban Rubens néven ismernek, váltott hamisított 200.000 líráról és a pénzrel Montecarlóba utazott szerencsét próbálni. A svéd hölgyet a játékszalmánál akarták a rendőrok ellogni, de az óriási lármát csapott, dahugénit kezdett és ellenszögelt. A játéktárlang vendégeinek jó része a szép hölgy pártjára állott, mire verokedés támadt, minek az lett a vége, hogy a helyeskeo és nehány tolvaj, a kik az asztalon lévő anyákat megdözsélmáltak, elmenekültek.

— **Nagyar ember regénye.** Takács Ferencz székesfehérvári gazda meg a 49-ik kiadására hazazott után vándorolt ki a Amerikába. Ottan pár év múlva hazajött, itthon egy időre meg volt honvédt elcsukott, de kizsabadulván, ismét Amerikába hajózott. Ott megnősült, de feleségével nem jól élén, hivatal Montana államba költözött. Az anya azonban a flut ellopja az apától és Saint-Francis-kóba költözött, ott újra férjhez ment, majd nemskora meghalt. A fiúból levélhordó lett és csendesen eldögelt, míg egyszer atyja, a k házatalán kereste, rá akad ellopott gyermekére. Nagy lett természetesen az öreg Takács öröme. Meg is hívta honfántas magyaros lakomára, melyt nagyon víz kedélyllyel tartottak meg. Az öreg Takács meg most is erőes erőtlenben meg és így valószínűleg meg-oka fog megtalál fiának orvándhát.

— **Az anarcbizmus szervezte Németországban.** Hogy milyen mélyen begyökereszett Németország költöcske az anarcbizmus, foglalmat alkotunk a következő számadalából: Van összesen 17 főkönyv, még pedig földi állami, Brannschweig, Bremen, Düsseldorf, Forst, Halle, Hamburg, Lüneburg, Magdeburg, Mainz, München, Nordhausen, Rixdorf, Rummelberg, Weissenfels és Wiesbaden városokban, Berlinben két anarcbista-klub és három dalégyesület van. A berlini anarcbisták javarésze a cipészek és aszabók közül kerül ki.

Nádalatájában:

A „Brassó” nyomdája.

